

Viljandi

Fotod: Maarja Evert

Linnapea Madis Timpson uudistas koos Kesklinna kooli direktori Aavo Soopaga uusi interaktiivseid tahvleid.

Kesklinna ja Jakobsoni kool said õpetamiseks uued interaktiivsed tahvlid

Viljandi koolide klassiruumidesse on paigaldatud 30 interaktiivset tahvli, neist 15 Kesklinna ja 15 Jakobsoni kooli.

Linnapea Madis Timpson käis Kesklinna koolis uute interaktiivsete õppevahenditega tutvumas. «Sellest ajast, kui mina praeguses Kesklinna koolis käisin, on palju muutunud ning selliseid tehnoloogilisi lahendusi ei osanud sel ajal keegi uneski näha. Me peame ikka ajaga kaasas käima ning looma oma õpilastele moodsaid võimalusi teadmiste omandamiseks, et nad suudaksid selle pidevalt muutuva ja areneva maailmaga samas tempos käia. Sama kehtib ka meie õpetajate kohta,» ütles linnapea. «Ma usun, et uude lahendusi interaktiivsete tahvlite näol on kindlasti üks selline tehnoloogiline uuendus, mis muudab õpetajate töö lihtsamaks ning pakub õpilastele tänapäevaseid ja põnevaid võimalusi õppimiseks,» ütles linnapea.

Ka Viljandi Kesklinna kooli direktori Aavo Soopa sõnul on in-

teraktiivsed tahvlid koolis uus tehnoloogiline tase. «Need annavad rohkem võimalusi õpetaja sõnumit mitmekülgsele ja huvitaval moel edasi anda ning kaasata ka õpilasi rohkem praktilistesse tunnitegevustesse. Tahvlist on võimalik minna ot-

se internetiavarustesse ja kasutada kõiki sealseid võimalusi. See ekraan on ise nagu suur arvuti, millel on ka palju muid funktsioone, mida tavaarvutil ei ole, lausub Soopa. «Meie õpetajad on mõned päevad neid tahvleid kasutanud ning nende ta-

gasiside järgi on ekraanide põhilised funktsioonid kergesti omandatavad. Õpetajad näevad interaktiivsete tahvlite kasu nii selles, et nende oma töö on muutunud lihtsamaks kui ka selles, et õpilastel on põnev ja mugav sellisel ekraanil ülesan-

deid lahendada. Tegelikult me ei ole jõudnud veel kõiki selle tahvli väärtusi ja võimalusi üles leida ning alles õpime neid tundma.»

Interaktiivsetel tahvritel on palju funktsioone. Näiteks võimaldavad need õpetajatel tahvlile kirjutada erineval viisil ja värvidega, kirjutatut salvestada ning seda ka õpilastega jagada. Samuti on võimalik näidata in-

formatiivset materjali internetist, kuvada tahvli kuni nelja erineva seadme pilti samal ajal ning kasutada õppetöös ka mitmesuguseid hariduslikke Androidi rakendusi.

Interaktiivsed tahvlid on tootnud SMART Technologies ULC. Ühe interaktiivse tahvli hind on 3000 eurot koos käibemaksuga ning selle jaoks tuli raha Viljandi linna eelarvest.

Interaktiivsel tahvliil on võimalik kirjutada eri viisil ja värvidega ning kirjutatut ka salvestada.

Viljandi arvudes

* Maakonna näitajad

- Registreeritud elanikke: 16 651
- Sünde detsembris: 11
- Registreeritud töötuid: 372
- Töötusprotsent: 5,4*
- Vabu töökohti: 112*
- Keskmise palk: 1376*

Allikad: Viljandi Linnavalitsus, Töötukassa, Statistikaamet

Väljaandja Viljandi Linnavalitsus, Linnu tänav 2, 71020 Viljandi. **Avalike suhete spetsialist** Maarja Evert, tel 435 4732, 5301 7750, e-post maarja.evert@viljandi.ee. **Trükitud** trükikojas Kroonpress.

Laagritesse saab broneerida soodustusikuid

Head lapsevanemad, alanud on soodustusikute broneerimine laagritesse. Nimekirja 2022. aasta püsi- ja projektilaagrite kohta leiab Viljandi linna kodulehelt <https://www.viljandi.ee/sotsiaal/info>.

Infot laagrite maksumuse kohta veel ei ole, sest korraldajad alles selgitavad hindasid seoses toiduainete, elektri ja teiste hindade tõusuga. Induktiivset hinda saab laste heaolu spetsialist küsida koh-tade broneerimisel.

Palun andke oma soodustusiku soovist teada hiljemalt esmaspäeval, 24. jaanuaril kella 14-ks Viljandi linnavalitsuse

laste heaolu spetsialistidele telefoni või e-kirja teel. Laste heaolu spetsialistid võtavad laagri-ga ühendust ja broneerivad ko-ha teie soovitud laagrisse.

Laste heaolu spetsialistide kontaktandmed:

Eliise Tiidussalu, tel 435 4765, 5307 4892, e-post eliise.tiidussalu@viljandi.ee;

Kaja Suur, tel 435 4762, 5373 5573, e-post kaja.suur@viljandi.ee;

Anneli Valner, tel 435 4728, 5333 2288, e-post anneli.valner@viljandi.ee;

Küllli Frey, tel 435 4760, 5347 7027, e-post kylli.frey@viljandi.ee.

Hauaplatsi kasutusleping

☛ Kalle Pullmann,
Viljandi linna kalmistute haldur

2015. aastal kehtima hakanud Viljandi linna kalmistute kasutamise eeskiri annab võimaluse sõlmida platsi hooldajal hauaplatsi kasutusleping, mis määratleb ka haldaja ja kasutaja vahelised õigused ja kohustused.

Kohustusi on õigupoolest vaid üks: jätkata hauaplatsi hooldamist ja kasutamist Viljandi linna kalmistute kasutamise eeskirja kohaselt. Lepingu allkirjastaja muutub kalmistuhaldajale otsekui heaks koostööpartneriks, kelle poole saab ka pöörduda hauaplatsiga seotud küsimustes, näiteks matmine, hooldamine, tormikahjustus.

Kasutusleping sõlmitakse tähtajaga kuni 20 aastat, pärast tähtaega on senisel kasutajal eesõigus uue lepingu sõlmimiseks. Soovi korral on võimalik ka leping lõpetada või anda kasutusõigus üle teisele pereliikmele või mõnele kolmandale platsi hooldavale isikule. Lepingu sõlmimine ja hauaplatsi kasutamine on tasuta.

Kalmistu eeskiri määrab, et hauaplatsi kasutamiseks pärast käesoleva aasta 1. jaanua-

ri tuleks kasutusleping sõlmida hiljemalt 1. veebruaril. See kuupäev tuleneb kalmistuseadusest ega tähenda, et hiljem võetakse plats ära või keelatakse matta. Kalmistutel vajalikud toimingud jätkuvad ka edaspidi, aga lepingu sõlmimisega tagate endale hauaplatsi kasutamise õiguse. Lepingus on kirjas ka hauaplatsi mõõdud, see on tagatis, et pahatahtlik naaber omapäi piire ei nihuta.

Hauaplatsi kasutuslepingu sõlmimiseks tuleb esitada kalmistuhaldajale kirjalik vormikohane taotlus. Taotlust saab esitada kas otse kalmistuhaldurile (telefon 5302 2991, e-post kalmistud@viljandi.ee), postiaadressile Musta tee 30, Viljandi 71008 või saata lepingu taotlus veebilehe www.kalmistud.ee kaudu.

2021. aastal sõlmiti Viljandi kalmistutel 210 kasutuslepingut ja jätkame uuel aastal sama hooga. Nii liigume ühiselt eesmärgi suunas, kus igal hooldatud hauaplatsil on keh-tiv kasutusleping ja see annab kindlustunde, et Viljandi kalmistud on sama kaunid ka aastakümnete pärast.

Lähemalt: Viljandi linna kalmistute haldur Kalle Pullmann, telefon 5302 2991.

2021. aasta neljandas kvartalis sündinud viljandlased

Aleksandra Jaskevits
Arabella Arutjunjan
Arabella Poppy Sepp
Dilara Tani
Eleanora Roosipõld
Eliise Soolo
Emily Tkachuk
Eva Milana Tsõmbaljuk
Frank Bakhoff
Gerda-Liisa Laos
Harri Sepp
Heelia Ruga
Herta Lillemaa
Karl Robin Lepp
Keondra Freiberg
Kirsika Silm

Kris Suve
Laurene Ant
Lisandra Ojasaar
Maribel Lebrett
Marten Aun
Nele Saard
Otto Bergmann
Rasmus Söödor
Renate Laiapea
Renate Päril
Romen Rosin
Ruben Lõpp
Samuel Feldmann
Sofia Roosjärv
Tony Sammul

Viljandi Linnavolikogu

Kuidas hindate Viljandi linna 2022. aasta eelarve eelnõu ja selles seatud prioriteete?

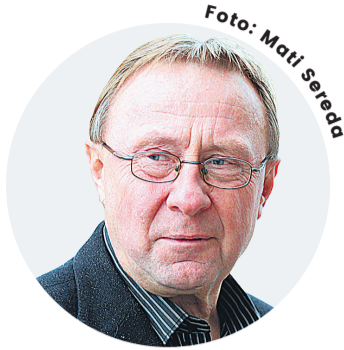

Foto: Mati Seeda

☛ Rein Triisa,
Reformierakonna saadikurühma esimees

Foto: Jaan Pääsuke

☛ Marko Tiitus,
Isamaa saadikurühma esimees

Foto: Jaan Pääsuke

☛ Helmut Hallemaa,
Keskerakonna saadikurühma esimees

Foto: Elmo Riga

☛ Juhana-Mart Salumäe,
Valimisliidu Súdamega Viljandis saadikurühma esimees

Foto: erakogu

☛ Ando Kiviberg,
Erakonna Eesti 200 saadikurühma esimees

Foto: erakogu

☛ Tõnis Tulp,
EKRE saadikurühma liige

Igal aastal on linna aastaelarve oma prioriteetidega. Eelmise aasta eelarves oli rõhuasetus rohkem investeringutesse, näiteks taristud, jalgpallihall jne.

Käesoleva aasta eelarve on võimaluste piires suunatud rohkem inimestele. Võimaluste piires seetõttu, et tuludel on kindlad allikad ja kuludest vajalikud tegevused haridus-, sotsiaal-, kultuuri-, spordi- ja majandus-süsteemi toimimiseks. Linna

Positiivsena väärrib 2022. aasta linnaelarve eelnõus kindlasti tähelepanu lasteaia Karlsson ehitus, mis on tänavu ainuke arvestatav investeering. Sellest johtuvalt peabki kahetsusega märkima, et võrreldes eelmiste aastate ja eelmise koalitsiooni-ga on investeeringute maht oluliselt vähenenud. Loodame siiski, et see pole reegel vaid erand

Viljandi linna 2022. aasta eelarve kogumaht on 32,081 miljonit eurot, investeeringuid teeme pea 4,1 miljonit. Suurendame linna süsteemis töötavate inimeste töötasusid, hoiaime lasteaedade õppekulu tänavusel tasemel. Ikka sooviks enam!

Investeeringutest suurim on lasteaia Karlsson hoone, milleks tänavu kulub üle 1,55 miljoni ja mis valmib 2023.

Vabadussõjas langenute mä-

Tegu on ülemineku eelarvega. Praegune koalitsioon sai eelarvega üpris lühikest aega tegutseda, kuid leian, et seal on juba üksjagu praeguse võimuliidu prioriteete tunda. Olulised prioriteetidid on lapsed ja pered. Järgmisel aastal lasteaia kohatasa ei tõuse ning lastehoiuteenuse toetuse suurus on plaanis tõsta seniselt 180 eurot 240 eu-

Head alanud aastat kõigile viljandlastele! Eesti 200 on seisukohal, et linnavalitsus on planeerinud eelarvetulusid põhjendamatu tagasihoidlikult. Olu-korras, kus erinevad finanssintitu-sioonid prognoosivad Eesti järgmise aasta keskmist palgakasvu umbes 10 protsenti ja ise-gi naaberlinn Tartu kavandab üksikisiku tulumaksu kasvu «konservatiivselt» 6 protsenti, on Viljandi linna eelarves see number kõigest 3,9 protsenti.

Eelarve on mahukas dokument, mida ei saa paari sõnaga iseloomustada ning alati on ta kompromiss soovide ja võimaluste vahel. Kuigi ka Viljandi 2022. aasta eelarve on konservatiivsel põhimõttel koostatud, tõstaksin siiski esile paar teravamat vajakajäämist.

Kõnniteede remondiks eraldatavatest summast ei piisa selleks, et nende seisukorda tunduvalt parandada. Puuduvat näib ka ettekujutus, kus seda

palgal olevad pea 1000 töötajat on selle eelarve prioriteet. Suurenevad töötasud, parandatakse töötingimusi, täiustatakse IT-süsteeme. Suurenevad sotsiaal-toetused, lasteaiaatasa vabastatakse seotusest alampalgaga. Koroonakriisi nõuab erilist tähelepanu ning sellega seoses luuakse täiendavad töökohad sotsiaalsüsteemis. Tähelepanu pööratakse noorte vaimse tervise probleemide lahendamiseks.

ning investeeringud edaspidi suurenevad. Kavandatud palgatõus on vajalik, aga kahjuks ei kata see paljude töötajate puhul kaugelki prognoositavat inflatsiooni ning võrreldes linnajuh-tide palgatõusuga ei ole linna teenistuses olevate töötajate palkade kasv proportsionaalne.

Isamaa saadikurühm on teinud eelarve teiseks lugemiseks neli

lestussamba taastamine on suurusel teine. Valmib Eesti 105. juubeliaasta võidupühaks 23. juuniks 2023.

Eelistus on teed ja tänavad. Oleme ehitanud, parandanud kergliiklusteid, kõnniteid, üle-käiguradu. Tänavune maht selleks on 100 000 eurot. Projek-teerime Reinu tee ja Hariduse tänav, Riia maantee kergliik-lustee Järveotsa elamurajoonist ringteeni, Valuoja puiestee ja Jakobsoni tänav ringristmiku.

ro peale. Olgu mainitud, et viimati tõsteti lastehoiuteenuse suurus 2016. aastal.

Selle aasta suurimaks investeeringuks planeeritud Karlsson lasteaia ehitus ning märkimisväärse summa investeeri-takse koolide infotehnoloogilise arengusse. Vähemoluliseks ei peaks ma sedagi, et Viljandi Päevakeskuse laste- ja perede

Peame seda selgelt alaprognoosi-tuks ja oleme teinud muuda-tusettepaneku tõsta üksikisiku tulumaksu laekumist samuti 6 protsenti määrani, mis tähenda-b linnaelarves 316 000 euro võrra täiendavat tulu. Selle ar-velt oleme teinud ettepaneku tõsta täiendavalt linna huvikooli-de, linnaraamatukogu ja nuku-teatri töötajate tasusid 7,5 prot-sendi võrra, suurendada otsus-tavalt restaureerimistoetusi, tõs-ta aastaid püsinud linna pree-

kõige kiiremas korras tegema peaks.

Sama oluline valdkond on pe-re- ja lastetoetused. Kuna Vil-jandi linna elanikkond endiselt kahaneb, tuleks vähemalt esial-gu otsustavalt tõsta sünni- ja ra-nitsatoetusi. Inflatsiooni ja tee-nuste üha kallinemise tingimustes ei ole mõistlik lastega pere-sid nende probleemidega üksi jätta. Lasteaia kohatasa üle on piike murtud juba pikemat aega ning kõiki rahuldavat lahend-

Rahastame Karlsson lasteaia ehitamist ja väiksemaid taristu-te projekte. Uus on olukord energiakandjate hindade tõusuga, mis mõjutab linna kõiki tegevusi aasta jooksul.

Majanduskasvu jätkudes ja kui kriisiolukord ei süvene, on võimalik aasta jooksul lisaelarve kaudu lahendada täiendavaid eesmärgi. Hinnates 2022. aasta eelarvet võib tõdeda, et see on hea. Edukat aasta jätku!

muudatusettepanekut. Alanda-da juba sel aastal lasteaedades vanema kaetav õppetasu 10 protsendini miinimumalgast. Tõsta eralastehoidudes käivate perede lapsehoiutoetust sel mää-ral, et hoiud ei peaks tõstma va-nema makstavat kohatasu. Näha investeeringute real ette Posti tä-nava ja Kagu ja Lääne tänava ning Paala tee projekteerimine.

Järveotsa elamuala edulugu – nüüd rajatakse teise etapi tänavad ja tehnovõrgud.

Loodetavasti on alanud aasta normaalne tervishoius, sotsiaal-elus ja majanduses. Paraku peame arvestama koroonapandee-mia, energiakriisi ja inflatsiooni mõjuga.

Tunnustan ka korteriühistuid. Käivitub toetav linna program-m «Õue- ja haljasalad kor-da!», seisame mahu suurenemise eest!

osakonda on plaanitud palgata juurde kolm eripedagoogi ning seeläbi parandada õppenõustamise võimekust haridusasutustes.

Alati võiks rohkem ja peabki püüdlema ideaalide poole, kuid kusagilt tuleb alustada. Praegune võimuliit on alustanud sellest, et meie linn oleks parim koht laste kasvatamiseks.

miate määrad taas väarikale ta-semele ning suurendada kaasa-va eelarve maht 50 000 euron.

Praegu ei ole eelarve seletus-kirjast võimalik välja lugeda, et linn kavatses algust teha Viljan-di uue üldplaneeringu koostami-sega. Meie hinnangul on nüüdis-aegne üldplaneering Viljandi õit-sengu tagamiseks mõõdapäas-matult vajalik. Kergliiklusteede võrgu analüüs ja strateegia koos-tamine on eelarves ilusti sees ja see teeb küll rõõmu.

dust pole seniajani. Eelarvesse kirjutatud numbrid väljendavad taas kompromissi ja sellel aastal peame ilmselt nendega lep-pima.

Üldiselt tundub, et oleme endid nii linnaehituses, kui muus-ki valdkonnas viimastel aastatel võhmla jooksnud, mistõttu oleks aeg tempot maha võtta ja lähituleviku prioriteetidid selgeks vaielda. Linna arengukava ja lin-lastete tegelikud soovid ja vajadu-sed tuleb vastavusse viia.

Jõulunädal Kaare Koolis

☉ Mariann Ömbilus,
Viljandi Kaare Kooli huvijuht

Jõulud Kaare Koolis olid eriliselt meeldejäädavad, sest viimasel koolinädalal enne jõuluvaheaga sai koolipere traditsioonilise õppetöö asemel osa jõuluaja traditsioone väärtustavatest tegevustest.

Esimesel päeval ehk neljandal adventil külastasime Viljandi baptisti koguduse kirikut, kus õpetaja Mai oli koos sõpradega ette valmistanud südamliku hommikukontserdi. Pärast kontserti toimusid tegevused töötubades, sai küpsetada piparkooke, traditsioonilist juuretise tehtud leiba ning valmistada jõuluglõgi. Kindlasti sai nii mõnigi koolimajast mööduja tunda mõnusat jõuluhõngu.

Lisaks võtsime terve kooliperega ette ka tee Viljandi Centrumi kinno, et vaadata filmi «Jõulud džunglis».

Viimane koolipäev oli kõige oodatum päev. Sõime kogu kooliperega ühiselt pika laua taga jõululõunat ning õhtul koguneme aulasse, kus leidis aset kontsertetendus «Nõiutud metsa saladus». Etendusel esinesid kõik õpilased ning mõned õpetajadki. Loomulikult tuli meile külla ka kaugel Lapimaalt jõuluvana Pelle, kellel oli tee peal

Kaare kooli jõulunädal algas neljandal adventil südamliku hommikukontserdiga Viljandi baptisti koguduse kirikus. Fotod: Mariann Ömbilus

juhtunud pisikene viperus – nimelt oli ta tukkuma jäänud, aga olime rõõmsad, et ta lõpuks siiski meie juurde jõudis!

Me peame oluliseks, et meie lapsed oleksid teadlikumad jõuluaja traditsioonidest, mõistaksid nende algupära ning saaksid kõik ka ise panuse anda jõulurõõmu ja -tunde tekkimisele.

Sellised need meie möödunud jõulud Kaare Koolis olidki. Nagu ütles üks õpilane: «Väga mõnus jõulu vibe!». Tuleb nõustuda, oli tõesti.

Jõulunädalal küpsetasid Kaare kooli lapsed traditsioonilist juuretise tehtud leiba.

Kergliikluse teemaline küsitlus linnaelanikele

☉ Reet Alev,
linnaarengu peaspetsialist

Stratum OÜ koostab Viljandi Linnavalitsuse tellimisel Viljandi linna kergliikluse uurinut ja analüüsi ning kergliikluse valdkonna arendamise strateegiat. Töö eesmärk on saada ülevaade praegusest olukorrast valdkonnas, selgitada ohu- ja kitsaskohad ning koostada valdkonna tegevuskava eelseisvaks kümneks ja enamaks aastaks. Töö käigus analüüsitakse Viljandi linna elanike liikuvust ning võimalusi liikumiseks eel-

kõige jalgsi ja jalgrattaga, sealhulgas olemasolevate kergliikluste kättesaadavust, kasutust ning vastavust vajadustele. Analüüsi käigus selgub kergliiklusvõimaluste praegune olukord ja linnaelanike ootused kergliiklustristule lühemas ja pikemas perspektiivis. Uuringu tulemustena töötatakse välja soovitud võimalikult mugava ja sidusa kergliikluste võrgustiku loomiseks. Uuringu järelduste alusel koostatakse Viljandi linna kergliikluse valdkonna arengueesmärgid ja arendamise strateegia 2030+.

Töö üks osa on ülelinnalise küsitluse korraldamine, et saada kogukonnalt informatsiooni. Küsitluse abil tehakse kindlaks kodanike hoiakud kergliikluse kui liikumisviisi kohta, eeldused kergliikluse enamaks kasutamiseks, enamõutud marsruudid, hinnangud rataste parkimisvõimaluste kohta. Tehakse kindlaks peamised sihtgrupid, kelle peamine liiklemisvahend on kergliiklusvahend. Küsitlus on kõigile avatud veebuaru lõpuni ning sellele saab vastata arvuti või mobiiltelefonil abil. Lisaks loome võimaluse

küsitlusankeedi täitmiseks paberil.

Küsitlus avaneb lisatud QR koodi abil või lingilt <https://qb3ftymx2eu.typeform.com/to/nD7D1eUw>

Paberil ankeedid saab linnaaramatukogust, raekojust või helistades telefonil 435 4767.

Mida tehakse linnavalitsuses?

Foto: Piia Ruber

☉ KRISTI KANGILASKI, linnakunstitnik

MIS ON TEIE TÖÖ SISU?

Aidata kaasa linnaruumi paremaks elukeskkonnaks muutmisele. Nii visuaalse poole pealt kui ka sisuliselt.

KUI KAUA OLETE LINNAVALITSUSES TÖÖTANUD?

Kaks aastat.

MIS TEILE VILJANDIS MEELDIB?

Miski pole siin liiga kaugel – ei paigad ega inimesed. Viljandi on kodune ja hubane. Just selle tõttu tekib tahtmine siin asju veel paremaks ja ilusamaks sättida. Just nagu oma kodus, et oleks korras, puhas, funktsionaalne ja näeks selle kõige juures veel hea välja ka. Eriti meeldib, et siin on palju inimesi, kes tunnevad samuti.

Miks on kolm esimest eluaastat lapse arengus otsustava tähtsusega?

☉ Taimi Luuri,
Viljandi laste- ja pere tugikeskuse logopeed

Arenenud riikides pööratakse üha rohkem tähelepanu lapse arengu varajastele etappidele. Kolme esimese eluaasta olulisus tuleneb lapse aju erakordselt suurest vastuvõtuvõimest. Selles eas kujunevad ja arenevad intensiivselt mootorika ja tajud, mis on aluseks kõigi teiste arenguvaldkondade (kõne, praktiline tegevus, mõtlemine, isiksuseomadused jm) kujunemisele. Lapse arengu seavastu ei toimu iseenesest, vaid vajab teadlikku ja vanuselist eripära arvestavat keskkonda ja stimulatsiooni.

Selleks, et iga laps saaks teemale vajaminevat abi, on oluline varajane märkamine ja sekkumine. Tihti peale lapsevanemad märkavad, et lapse kõne areng ei vasta eale, kuid abi saamise võimalusest pole nad teadlikud. Ka lasteaedades ei jõuta alla 3-aastaste logopeedilist abi vajavate lasteni võimalikult vara, sest väikelaps alles kohaneb söimerühmas lasteaia eluoluga. Samas on logopeedid üle koormatud suure töömahuga, sest koolilastele laste kõne tuleb enne kooli minekut korda saada. Lasteaia teevad logopeedid õpetajatega koostööd, kes on järgmised märkajad: vahel ei räägi laps rühmas sõnagi, alles siis, kui lapsevanem tuleb järele, hakkab kõnelema. Õpetaja saab esmase info lapsevanemalt, sest kodus õhkkonnas võib laps käituda väga erinevalt sellest, mida ta lasteaias teeb. Väikelapse kõne hindamisel on kõige adekvaatsem lapsevanem, kellega laps tunneb ennast vabalt. Lastevanematel pole aga alati teadmisi, mida täpselt jälgida ning kui vanalt peaks laps mingeid tegevusi sooritama ja kui palju kõnelema.

Perespesas aset leidvas koolitus-vestlusringis «2-aastase lapse kõne ja arengu toetamine» saavad lastevanemad logopeedilt nõu, kuidas parimal moel toetada lapse kõne arengut. Varajane sekkumine on vajalik, sest kõne mahajäämuse tagajärjed on pikaajalised. Keele omandamise hilinemine võib olla märk mingisugusest arenguprobleemist. Väike sõnavara kasv 2-aastaselt kujutab endast riski kõne arengu hilistumiseks. Sellega võivad

kaasneda väiksemad mitteverbaalsed võimed, lugemis- ja kirjutamisraskused, suhtlemisprobleemid koolieas, halvem mälu. Kohtumise esimeses osas saadakse üldinfot kõne arendamisest ja teises osas võib esitada huvi pakkuvaid küsimusi.

Pakume vanematele soovi korral ka võimalust 2-3-aastaste laste kõne hindamisel kasutada Tartu ülikooli psühholoogia instituudis välja töötatud ECDI lühiversiooni testi. Selle loomisel oli aluseks MacArthur-Batesi suhtlemise arengu testi täisversioon, mis on Eestis normeeritud esinduslikul valimil (enam kui 1200 last). Sellele töötasid Eestis kasutamiseks välja arengupsühholoogia professor Tiia Tulviste ja Ada Urm ning testi on lapsevanemal lihtne täita. Lapsevanemal palutakse märkida ära sõnad, mida laps kasutab, vastata küsimustele lapse keelekasutuse ja grammatika kohta. Andmete kogumiseks kasutatakse nii-veebiversiooni kui ka täitmist paberi. Testi tegemine on kiire ja mugav. Kuivõrd 2-3-aastaste tüdrukute ja poiste keeleoskuse erinevused on märgatavad, koostati nende jaoks erinevad normid, mis võimaldavad anda täpsemaid hinnanguid. See vähendab riski, et poiste võimeid hinnatakse kõrgemate normide alusel ja vastupidi, tüdrukute võimeid madalamate normide alusel. Vahendi eesmärk on kinnitada probleemide olemasolu ehk eristada ootuspärasest väiksema keeleoskusega lapsi eakohaste võimetega lastest. Testi põhjal saab välja selgitada võimalikke mahajäämusi juba väga varases eas ning määratleda vajadust lapse täpsemaks uurimiseks. Kui laps kuulub riskirühma, siis on soovitatav pöörduda veel individuaalselt logopeedi vastuvõtule, et saada täpsemad juhised, kuidas edasi tegutseda.

Kes testi ei soovi teha, on samuti teretulnud vestlusringist osa võtma, sest lapse kõne seaduspärasused on kõikidele lastele ühesugused vastavalt vanusele.

Vestlusring annab esmase pildi kuni 3-aastaste laste kõne arendamisest, lapse juhivatest tegevustest ja arengukohtadest.

Järgmine koolitus-vestlusring on Viljandi Perespesas (Tallinna tänav 2) 21. jaanuaril kell 17.30.

VAKTSINEERI SAKALA KESKUSES!

T, K 16-19

Viljandi Haigla

Kultuuri- ja spordisündmused

Sündmustest osavõtt on võimalik ainult täiesti tervetele inimestele, kes täidavad kõiki viirusevastaseid ettevaatusabinõusid. Enne sündmusele minemist tasub kindlasti üle kontrollida, kas see ikka toimub.

JAANUAR

- T 18** 16.00 Väarikate ülikool *Sakala keskus*
18.00 Tallinna pilliklubi (kevad 2022) *Pärimusmuusika ait*
19.00 Tantsumaja: tudengid *Pärimusmuusika ait*
- K 19** 15.00 Pipa lasteklubi *Viljandi linnaraamatukogu*
17.00 Kolmanda kolmapäeva raamatuklubi *Viljandi linnaraamatukogu*
- 19.00 Eesti meistrivõistlused käsipallis: Viljandi HC ja Raasiku/Mistra *Viljandi spordikeskus*
- N 20** 11.00 Väikelaste laulu- ja mängutuba *Pärimusmuusika ait*
12.00 Tite laulu- ja mängutuba *Pärimusmuusika ait*
12.00 Pisipõnni tund *Viljandi linnaraamatukogu*
- R 21** 19.00 «Saja-aastane, kes hüppas aknast välja ja kadus» *Ugala teater*
19.00 «Valged põdrad» *Ugala teater*
- L 22** 10.00 Eesti noorte (minikadetid) MV lauatenises *Viljandi spordikeskus*
10.00 Ömbblusing *Viljandi linnaraamatukogu*
11.15 E.JL taliturniir: Tartu Kalev ja Raplamaa *Männimäe jalgpallihall*
13.45 E.JL taliturniir: JK Tulevik ja Maardu LM *Männimäe jalgpallihall*
17.00 E.JL taliturniir: Tartu Tammeka ja Pärnu Vaprus *Männimäe jalgpallihall*
17.00 «Kui sa tuled, too mul lilli» *Ugala teater*
17.00 «Sõprusest. Armastusest. Hullumeelsusest» *Ugala teater*
- P 23** 11.45 E.JL taliturniir: FC Elva ja Paide LM U21 *Männimäe jalgpallihall*
12.00 Mulgi uisumaraton 2022 *Viljandi järv*
12.00 «Kakuke» *Viljandi nukuteater*
16.00 «Kakuke» *Viljandi nukuteater*
17.00 E.JL taliturniir: Tallinna Kalev U21 ja Tartu Welco *Männimäe jalgpallihall*
18.00 Eesti meistrivõistlused käsipallis, esiliiga: Viljandi SK / Pärnu vs. Põlva Coop *Viljandi spordikeskus*
- K 26** 15.00 Raamatute voltimise õpituba *Viljandi linnaraamatukogu*
- N 27** 19.00 «Sorri, ei saa aidata» *Ugala teater*
19.00 «Vörku püütud» *Ugala teater*
- R 28** 16.00 Visuaalkunstifestival «Viljandi tuled 2022» *Viljandi linn*
17.45 E.JL taliturniir: JK Tulevik ja TJK Legion *Männimäe jalgpallihall*
19.00 «Emadepäev» *Ugala teater*
19.00 «MuusikaSündmus»: Kammerorkester ME104 / Andrejs Osokins *Pärimusmuusika ait*
- L 29** 10.00 Roobari miniliiga käsipallis *Viljandi spordikeskus*
13.00 Eesti naiste MV võrkpallis, ML: Viljandi Metall vs. Rae SK / Viaston *Viljandi Kesklinna kooli võimla*
16.00 Visuaalkunstifestival «Viljandi tuled 2022» *Viljandi linn*
17.00 «Sume on öö» *Ugala teater*
18.00 Balti liiga käsipallis: Viljandi HC ja Alytus *Viljandi spordikeskus*

- P 30** 11.45 E.JL taliturniir: FC Elva ja FCI Levadia U21 *Männimäe jalgpallihall*
12.00 «Kakuke» *Viljandi nukuteater*
14.00 Balti liiga käsipallis: Viljandi HC ja Granitas-Karys Kaunas *Viljandi spordikeskus*
14.00 Eesti MV võrkpallis, meeste 1. liiga: Viljandi VK vs. EstNor/Kiili *Viljandi spordikeskus*
15.00 E.JL taliturniir: FC Kuressaare ja Tartu Tammeka *Männimäe jalgpallihall*
16.00 «Kakuke» *Viljandi nukuteater*
16.00 Visuaalkunstifestival «Viljandi tuled 2022» *Viljandi linn*
18.45 E.JL taliturniir: Tartu Kalev ja Nõmme Kalju U21 *Männimäe jalgpallihall*
- E 31** 19.00 «Vaade sillalt» (Endla teater) *Ugala teater*
- VEEBRUAR**
- T 01** 11.00 «Kes on punamütsike?» (Kuressaare teater) *Ugala teater*
11.30 Esimese teispäeva klubi *Viljandi linnaraamatukogu*
19.00 «Shakespeare'i kogutud teosed» (Kuressaare teater) *Ugala teater*
- K 02** 17.00 Tarmo Vahteri raamatu «Võitlus tuleviku pärast. 1933–1936: Pätsi aja rääkimata lood» esitlus *Viljandi linnaraamatukogu*
19.00 «Suvitusromaan» *Ugala teater*
- N 03** 11.00 Väikelaste laulu- ja mängutuba *Pärimusmuusika ait*
12.00 Tite laulu- ja mängutuba *Pärimusmuusika ait*
12.00 Pisipõnni tund *Viljandi linnaraamatukogu*
19.00 «Lumeroos» (Vana Baskini teater) *Ugala teater*
- R 04** 11.00 Eesti noorte KV võrkpallis, U16T *Viljandi spordikeskus*
- L 05** 11.00 Eesti noorte KV võrkpallis, U16T *Viljandi spordikeskus*
11.45 E.JL taliturniir: JK Tulevik ja Tallinna Kalev *Männimäe jalgpallihall*
14.00 Balti liiga käsipallis: Viljandi HC ja SK Tapa *Viljandi spordikeskus*
14.00 «Suveöö unenägu» *Ugala teater*
15.00 E.JL taliturniir: FC Elva ja FC Flora U21 *Männimäe jalgpallihall*
17.00 «Kuhu sa jäid?» *Ugala teater*
17.30 E.JL taliturniir: Tartu Welco ja Harju JK *Männimäe jalgpallihall*
- P 06** 10.00 Noorte saaljalgpalliturniir «Tulevik Cup 2022» *Männimäe jalgpallihall*
11.00 Eesti noorte KV võrkpallis, U16T *Viljandi Kesklinna kooli võimla*
19.00 Ott Sepa püstjalakomöödia etendus «Jokker» *Pärimusmuusika ait*
19.00 «Pariisitar» (VAT teater, viimane etendus) *Ugala teater*
- T 08** 19.00 «Sorri, ei saa aidata» *Ugala teater*
- K 09** 11.00 «Piruka magus põhi» *Ugala teater*
13.00 «Pal-tänava poisid» (VAT teater) *Sakala keskus*
15.00 Raamatute voltimise õpituba *Viljandi linnaraamatukogu*
19.00 «Tiit ja Tõnu» (Von Glehni teater) *Ugala teater*
19.00 Eesti meistrivõistlused käsipallis: Viljandi HC ja HC Tallinn *Viljandi spordikeskus*

- 19.00 Märt Avandi püstjalakomöödia etendus «40» *Pärimusmuusika ait*
- N 10** 19.00 «Kuhu sa jäid?» *Ugala teater*
- R 11** 17.45 E.JL taliturniir: JK Tulevik ja FC Kuressaare *Männimäe jalgpallihall*
19.00 «Saja-aastane, kes hüppas aknast välja ja kadus» *Ugala teater*
19.00 «Valged põdrad» *Ugala teater*
- L 12** 11.45 E.JL taliturniir: Pärnu JK ja FC Elva *Männimäe jalgpallihall*
15.00 E.JL taliturniir: Tartu Welco ja FC Tallinn *Männimäe jalgpallihall*
17.00 «Kui sa tuled, too mul lilli» *Ugala teater*
17.00 «Sõprusest. Armastusest. Hullumeelsusest» *Ugala teater*
17.30 E.JL taliturniir: Tallinna Legion U21 ja FA Tartu Kalev *Männimäe jalgpallihall*
- P 13** 10.00 Noorte saaljalgpalliturniir «Tulevik Cup 2022» *Männimäe jalgpallihall*
16.30 Eesti MV võrkpallis, meeste 1. liiga: Viljandi VK vs. AB Premium / Rae vald *Viljandi spordikeskus*
- E 14** 19.00 «Surmkindlad asjad siin elus» *Ugala teater*
- T 15** 16.00 Väarikate ülikool *Sakala keskus*
19.30 Eesti naiste MV võrkpallis, ML: Viljandi Metall vs. TBD-Biodiscovery Tartu *Viljandi spordikeskus*
- K 16** 11.00 «Piruka magus põhi» *Ugala teater*
19.00 «Kuhu sa jäid?» *Ugala teater*
19.00 Tantsumaja: vabariigi pillimehed Juhan Uppin ja Martin Arak *Pärimusmuusika ait*
- N 17** 11.00 «Jälle need Lumejänesed» *Ugala teater*
11.00 Väikelaste laulu- ja mängutuba *Pärimusmuusika ait*
12.00 Tite laulu- ja mängutuba *Pärimusmuusika ait*
19.00 Comedy Estonia: Roger Andre, «Pärاندusepoiss» *Koidu seltsimaja*
19.00 «Emadepäev» *Ugala teater*
- R 18** 11.00 «Vai-vai vaene Vargamäe» *Ugala teater*
18.30 Ajaratta klubi peoõhtu *Sakala keskus*
19.00 Comedy Estonia: Roger Andre, «Pärاندusepoiss» *Koidu seltsimaja*
19.00 «Ema» *Ugala teater*
19.00 «Sume on öö» *Ugala teater*
- L 19** 09.00 Ekstreemspordi võistluspäev «Fly High 4.0.» *Viljandi avatud noortetuba*
11.00 Mulgi raskusheide *Paalalinna viihall*
12.00 E.JL taliturniir: Viimsi JK vs. Tartu Welco *Männimäe jalgpallihall*
14.00 Balti liiga käsipallis: Viljandi HC ja HC Kehra *Viljandi spordikeskus*
14.30 E.JL taliturniir: JK Tulevik ja Tartu Tammeka *Männimäe jalgpallihall*
17.00 «Leskede kadunud maailm» *Ugala teater*
17.00 Treeningmäng Paide LM ja FK Metta *Männimäe jalgpallihall*
19.00 Mari Kalkun «Keelega-meelega» *Pärimusmuusika ait*
19.30 E.JL taliturniir: FC Elva ja FC Nõmme United *Männimäe jalgpallihall*
- P 20** 10.00 Noorte saaljalgpalliturniir «Tulevik Cup 2022» *Männimäe jalgpallihall*
14.00 Balti liiga käsipallis: Viljandi HC ja Põlva Serviti *Viljandi spordikeskus*

Näitused

KONDASE KESKUS,

Pikk tänav 8

29. jaanuarini on veel avatud Kristi Kangilaski maalinäitus «Punamütsikesed». «Punamütsikesed» on Kristi Kangilaski jätkunäitus Tallinnas Staapli galeriis 2021. aasta septembris olnud näitusele «Roosa laama».

22. veebruarini on avatud näitus Elize Hiiopi ehetest ja fotodest «Oleviku piiril». Tema eheloomingut iseloomustab vormipuhutus ja lihtsuse otsingud tehniliselt väljakutseid esitava materjalide kaudu.

12. märtsini on avatud näitus «Maskid». Saab vaadata iseõppijast kunstniku Jevgenia Kilupe 60 vaimukalt ja peenelt maalitud loomamaski.

LINNAGALERII,

Tallinna tänav 11/1

22. jaanuarini on avatud näitus «Viljandi maakonna haigla ja tervisekeskuse kunstikonkurss». Riigi Kinnisvara koostöös

SA-ga Viljandi Haigla kuulutas välja kunstikonkursi, et leida sobivaim kunstiteose ideelahendus Viljandi uue maakonna haigla ja tervisekeskuse ehk Tervikumi esinduslikule väliala.

RÜKI GALERII,

Tartu tänav 7c

12. veebruarini on avatud Marje Üksise ja Hedi Jaansoo näitus «Kimbutab». Esmapäeval vastandlikuna näivad kunstnikud, Marje Üksine ja Hedi Jaansoo, kombivad mõlemad läbitud kogemuste piirjooni, valades neist pidevalt uusi vorme. Kahe eri põlvkonna kunstniku loomeprotsessis on samal ajal nii fragmentide hajutamine kui kuhjamine.

VILJANDI LINNARAAMATUKOGU,

Tallinna tänav 11/1

31. jaanuarini on trepialeriis avatud Valdek Alberi näitus «Illustratsioonid», kus on enamasti lasteraamatuisse tehtud pildid, aga ka täiskasvanutele mõeldud, nagu näiteks Albert

Uustulndi «Tuulte tallermaa» merevaade või Kalle Suuroja «Kärkla meteoriidikraater».

1. veebruaril avatakse trepialeriis Sven Höbemäe fotonäitus «Parem varlane peos kui tuvi katusel». Näituse eesmärk on tutvustada meie linnustiku mitmekesisust, atraktiivsust ning aidata kaasa keskkonnateadlikkuse kasvule nii noorte kui täiskasvanute seas.

31. jaanuarini saab teabekirjanduse saalis vaadata näitust «Aasta tegijad looduses 2022», mis räägib 2022. aasta loomast, linnust, liblikast, puust, taimest ja mullast. Huvitav ülevaade nii mälumängurile, loodushuvilisele ja lihtsalt uudishimulikule inimesele.

Teabekirjanduse saalis saab 31. jaanuarini vaadata ka näitust «Kalender korraldab aega, annab nõu ja pakub meelelahutust». Teabekirjanduse saali näitusel saab tutvuda erinevate kalendritega raamatukogu kogust. Laste- ja noortekirjanduse saalis on 23. veebruarini avatud

näitus «Algupärane lasteraamat 2020–2021». Väljapanek on koostatud aastatel 2020–2021 ilmunud algupärastest lasteraamatutest.

28. veebruarini saab trepialeriis vitriinides tutvuda näitusega «Vanaraamat pajatab». Välja on pandud linnaraamatukogu haruldased raamatud ja ajakirjad alates aastast 1875.

28. veebruarini saab Ameerika teabepunktis vaadata Walt Disney elu ja loomingut kajastavat näitust «Kõik sai alguse hiirest».

VILJANDI MUUSEUM,

Laidoneri plats 10

Avatud on näitus ««Vana hea» tsariaeg Viljandis». Peamiselt fotodel põhinev väljapanek püüab anda ettekujutuse elust Viljandis ajavahemikus XIX sajandi viimasest veerandist kuni aastani 1917. Näituse teksti koostas muuseumi teadusdirektor Ain-Andris Vislapuu, fotod töötles ja stendid kujundas tehnikaspetsialist Herki Helves.

Kaasa aitasid muuseumi kuratorid. Näitus on avatud aprillini.

GALERII IMAGI,

Tartu tänav 80b

Kultuuriantropoloog ja kunstikolleksionääri R. Paul Firnhäber kodugalerii ootab huvilisi helistades ette telefonil 5367 7566.

ENN PÖLDROOSI ERAMUSEUM,

Lossi tänav 2

Eesti maalikunsti grand old man Enn Põldroosile ja näitleja Rita Raavele kuuluv, 2014. aastal loodud mittetulunduslik kunstimuuseum. Vahetuvad väljapanekud tutvustavad Enn Põldroosi maaliloomingut. Muuseumi võimaldas Viljandis avada Enn Põldroosile 2013. aastal omandatud Vabariiklik elutöö preemia. Eramuseum on avatud tähtsamate ülelinnaliste suursündmuste ajal. Avatud laupäeviti kella 12–18, teistel aegadel kokkuleppel

PAULUSE KIRIK

Kirik tänav 3

Koguduse kantselei on avatud teispäevast reedeni kella 10–15 ning pühapäeviti tund enne ja pärast jumalateenistust. Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistus armulauaga.

JAANI KIRIK

Pikk tänav 6

Koguduse kantselei on avatud esmaspäeviti ja kolmapäeviti ja neljapäeviti kella 13–18. Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistus armulauaga.

VILJANDI BAPTISTI KIRIK

Maramaa puistee 1a

Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistus. Kondase keskusega telefonil 433 3986.